

En annan

Skönlitteratur för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Lyrik, dramatik, sagor och myter - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Syfte och om En annan

Anrop från inre rymden är titeln på Elin Nilssons novellsamling från 2017. Den består av 8 texter om vänskap, kärlek, glädje och sorg. Det är mycket väl skrivna texter i jag-form om vardagslivet i början av tonåren. Novellen *En annan* som handlar om vänskap som skaver och kärleken till ett husdjur. I UR:s program *Sluka svenska* finns novellen dramatiserad i tre delar. Du hittar programmen [här](#).

Läraren reflekterar

När man läser en novell blir det tydligt att vår förmåga att göra inferenser utmanas. Texten är komprimerad och vi dyker in i handlingen på en gång. Vi tvingas fundera över tomrum i texten och bekanta oss med inre monologer och olika typer av bildspråk. Textsamtalet blir viktigt och delar av texten närläste vi tillsammans.

Metod

Jag valde att låta eleverna lyssna på första delen av UR:s dramatisering. "Doris var på smällen", lyder första raden. Det är huvudkaraktärens katt som väntar kattungar. En katt som hon köpt drygt ett år tidigare av sin bästa vän Jonna. Deras kompisrelation har den senaste tiden blivit alltmer ojämlig där mycket sker på Jonas villkor.

Efter att vi läst första delen pratade vi en del om vänskap. Hur mycket ska berättarjaget stå ut med? Varför struntar hon bara inte i Jonna när hon betar sig oschysst? Hur känns det att bli bortvald? Det finns dock tillfällen då Jonna visar att hon bryr sig om sin vän. Vi letade tillsammans i texten efter dessa tecken.

En skrivuppgift

Sedan gav jag eleverna en skrivuppgift, att skriva till Jonna och ge henne tre tips på hur hon kan bli en bättre vän. Jag gav dem en början.

Jonna! Jag skriver till dig för att jag tycker att du behöver fundera på hur du kan bli en bättre vän. Jag vill ge dig tre tips.

Jonna!

*Jag skriver till dig för att jag tycker att du behöver fundera på hur du kan bli en bättre vän. Jag vill ge dig tre tips! Jag tycker att du måste tänka innan du säger något till din vän tänka sen prata så att du inte säger något som gör din vän arg eller ledsen eller säga någonting som är elak. Vara snäll ändå om din vän är inte snäll för kanske när du blir snäll så kommer h*n bli snäll också mot dig. Lyssna på din vän och gör inte någonting som kommer göra din vän ledsen/arg.*

Det här var mina tre tips för dig hoppas att de hjälper dig och vara en bra vän.

Hälsningar ...

Hej Jonna!

Jag skriver till dig för att jag tycker att du behöver tänka på hur du är som kompis. Jag vill ge dig tre tips på hur du kan bli en bättre vän. Moa frågar alltid om du vill leka, men kan du inte nån gång fråga om hon vill leka då kommer Moa bli gladare och ni kommer att få en jämnare balans. Och att du visar att du bryr dig om henne när hon är ledsen, och lyssna på henne och ge råd. Du kan bjuda Moa på en muffins på ett kaffe efter skolan.

Jag hoppas att du får användning av mina tips, hälsar ...

Tips till Jonna

Jonna! Jag skriver till dig för att jag tycker att du behöver fundera på hur du kan bli en bättre vän. Jag vill ge dig tre tips. Jag tycker att du borde tänka på vad du säger innan du säger det. För tänk om din kompis sa nåt taskigt till dig de skulle nog inte vara så kul för dig. Sen tänk på hur du pratar att du ska prata lugnt att du inte ska skrika på din kompis. Om du ser din kompis vara ensam så kan du gå fram till henne och fråga vad som har hänt eller fråga om hon vill vara med dig.

Jag hoppas att du får nytta av mina tre tips. Och att du och din kompis får en bättre vänskap.

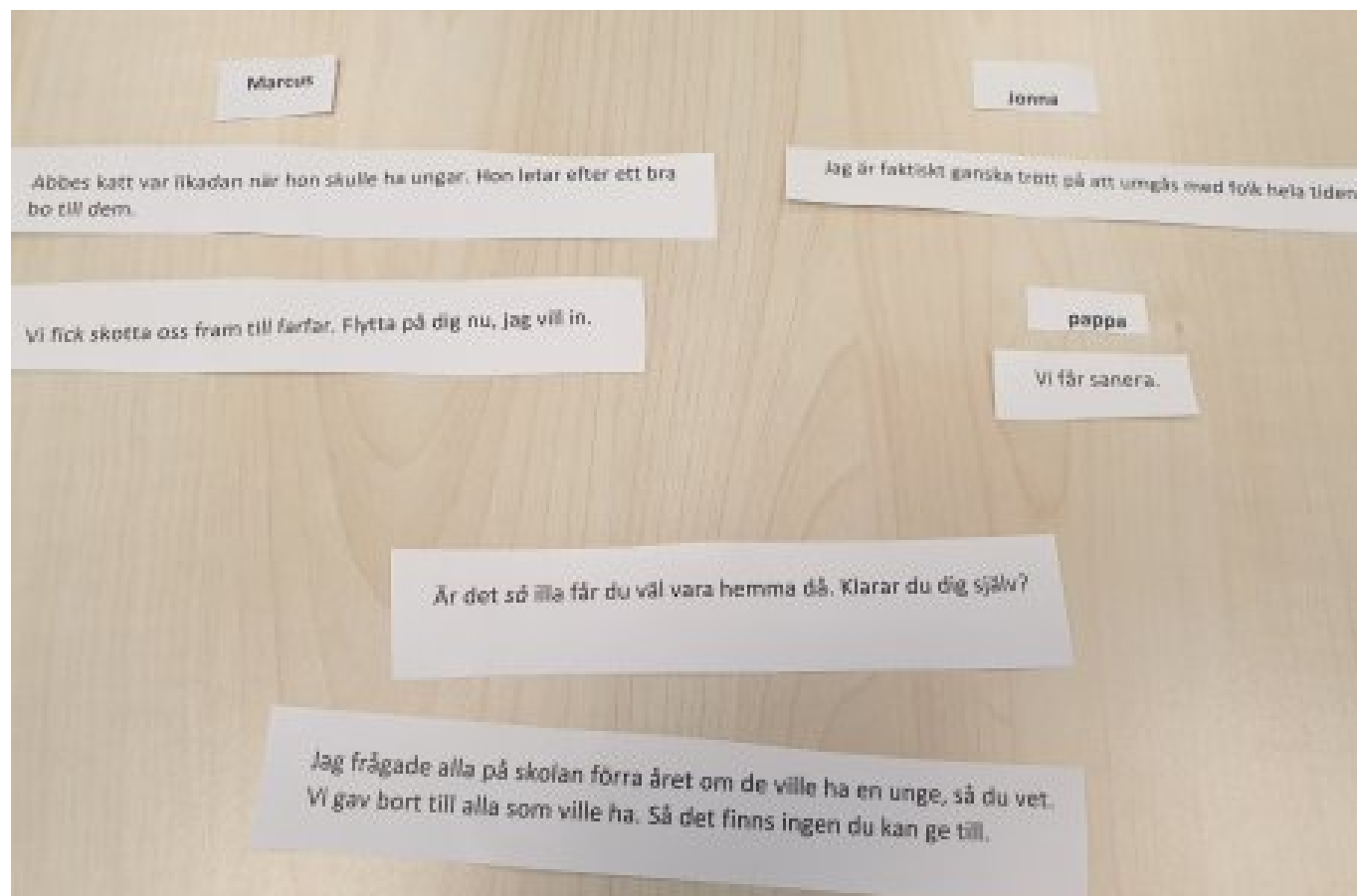
Hälsningar ...

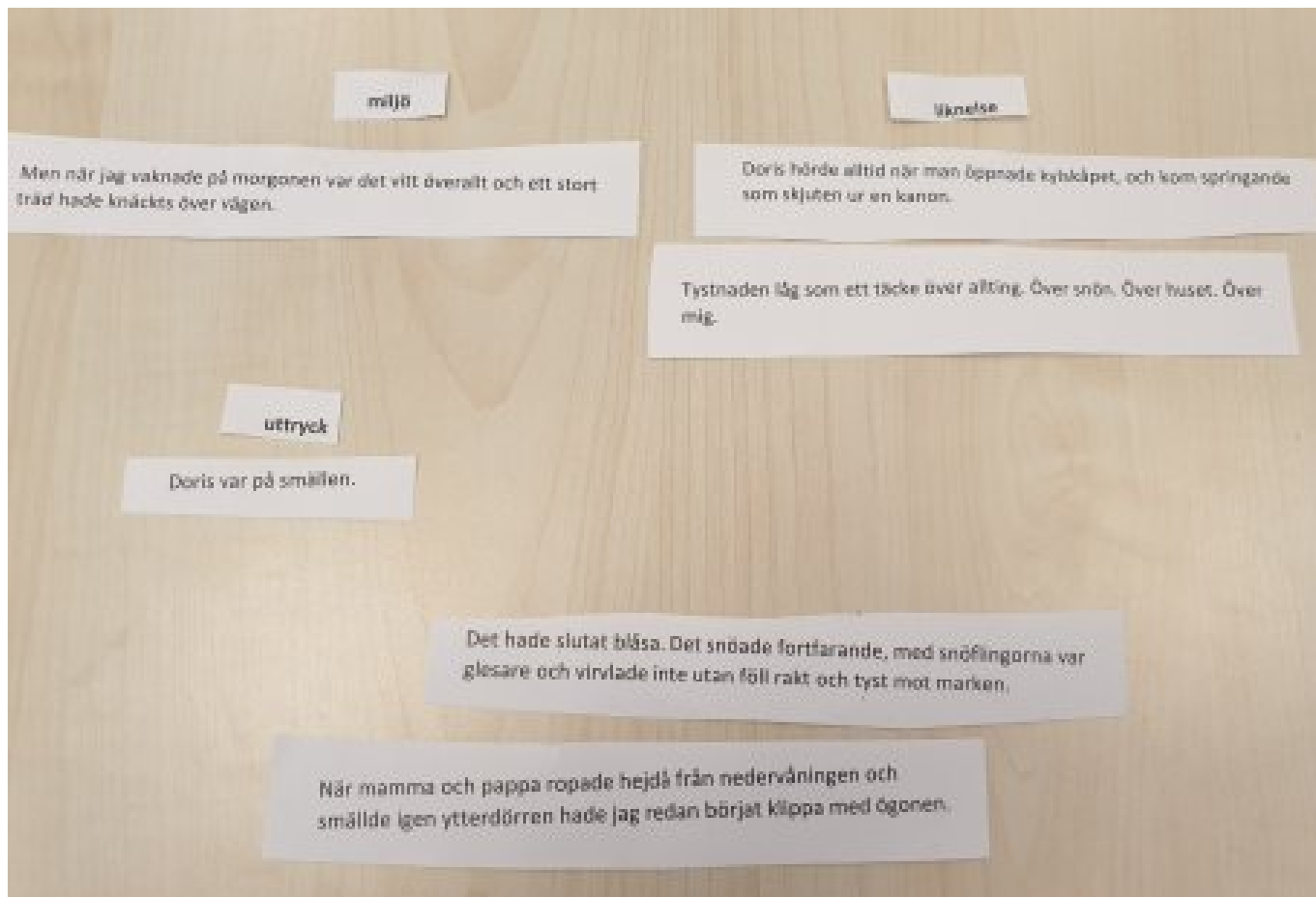
Det här var en vardagsnära, förhållandevis enkel uppgift som samtidigt kan visa vad de tagit till sig av texten.

Den andra delen av texten valde jag att högläsa i stället för att lyssna eftersom jag tycker det är lättare att stoppa och tänka högt och plocka upp ord att utreda vad de kan betyda. Jag tänker att det kan vara bra att variera arbetssätten.

Sortera meningar

Efter läsningen fick eleverna arbeta parvis med en läsförståelseövning. Idén till den här övningen fick jag från Veronika Lundin Sköldqvist, sva-lärare i Östersund. Jag valde ut några citat från tre av personerna i texten, pappa, Marcus och Jonna. Eftersom jag ville göra eleverna uppmärksamma på författarens språk och hur man kan använda sig av uttryck, liknelser och miljöbeskrivningar, valde jag några sådana meningar också. Innan de började gav jag exempel. Eleverna arbetade i par med att sortera meningarna under rätt karaktär/rubrik.

Det här är en språkutvecklade övning som främjar interaktion och förutom att de läser, får de även möjlighet att diskutera nya begrepp.

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Skönlitteratur för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

Betygskriterier

Eleven skriver olika slags texter med **tydligt** innehåll, **väl fungerande** struktur och **god** språklig variation. Eleven följer grundläggande regler för språkriktighet med **god** säkerhet.

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar **med mycket gott flyt** och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med **god** säkerhet. Eleven för också **välutvecklade** resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.